

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 22.9.2006
KOM(2006) 232 (lõplik)

2006/0086 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,
millega luuakse mullakaitse raamistik ja muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ

(esitanud komisjon)

SELETUSKIRI

1) ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Muld on põhiolemuselt taastumatu loodusvara ja väga dünaamiline süsteem, millel on hulk funktsioone ja mille talitus on inimtegevuse ja ökosüsteemide püsijäämise seisukohast ülioluline. Olemasoleva teabe põhjal võib järeldada, et viimastel aastakümnetel on mulla degradeerumine kiirenenud, ja on tõendeid, et kui midagi ette ei võeta, siis kõnealune protsess süveneb.

Kuigi ühenduse õigustikus on mullakaitset käsitlevaid sätteid, puudub ühendusel konkreetne mullakaitse alane õigusakt. Käesoleva ettepaneku eesmärk on täita see tühik ja luua ühine mulla kaitsmise ja säästliku kasutamise strateegia järgmiste põhimõtete alusel: mullakaitse küsimuste lõimimine teiste poliitikasuundadega, mulla funktsioonide säilitamine selle säästliku kasutamise kontekstis, mulda ohustavate tegurite vältimine või nende mõju leevendamine ja degradeerunud muldade taastamine funktsionaalsuse tasemeni, mis vastab vähemalt praegusele ja heakskiidetud tulevasele kasutusviisile.

- **Üldine taust**

Kogu ühenduses on muld üha suureneva keskkonnasurve all, mida tingib või teravdab inimtegevus, nagu mitesobiv põllumajandus-, metsandus- ja tööstustegevus, turism ja linnade areng. Kõnealune tegevus kahjustab mulla võimet täielikult täita oma paljusid olulisi funktsioone. Kuigi muld on peamiselt eraomandis, on see loodusvara, mille säilitamine on kogu ühenduse huvi, ja kui me ei suuda seda kaitsta, õhnestab see kogu Euroopa jätkusuutlikkust ja pikaajalist konkurentsivõimet. Lisaks mõjutab mulla degradeerumine tugevasti ühenduse teisi ühishuvi valdkondi, nagu vesi, inimeste tervis, kliimamuutus, looduskaitse, bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja toiduohutus.

Otsuses nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu ühenduse kuues keskkonnavalne tegevusprogramm, püstitatakse eesmärk kaitsta loodusvarasid ja edendada mulla säästlikku kasutamist. Kõnealuse otsusega kohustus ühendus võtma vastu mullakaitse teemastrateegia, et peatada ja pöörata tagasi mulla degradeerumisprotsess.

2002. aasta teatistes mullakaitse teemastrateegia kohta (KOM(2002) 179) tõi komisjon välja kaheksa peamist ohtu Euroopa Liidu muldadele. Need on erosioon, orgaanilise ainese kadu, saastumine, sooldumine, tihenemine, mulla bioloogilise mitmekesisuse kadu, pinnase katmine, maalihked ja üleujutused.

- **Ettepanekus käsitletavas valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Seni ei ole ühenduse tasandil mulla suhtes kohaldatud erilist kaitsepoliitikat. Ühenduse õigustikus võib siin-seal leida mõningaid mullakaitseaspekte, järelikult võivad mullakaitsele kaasa aidata ühenduse eri poliitikasuunad. Eelõeldu kehtib mitmete sätete kohta ühenduse senistes keskkonnavalastes õigusaktides sellistes valdkondades nagu vesi, jäätmed, kemikaalid, tööstussaaste vältimine, looduskaitse ja pestitsiidid. Põllumajanduses kasutatava mulla seisundit peaks parandama ka eri valdkondade nõuete täitmise kohustuse kohaldamine, mis on seotud põllumajandusliku mulla kaitse

aspektide sisseviimisega reformitud ühisesse põllumajanduspoliitikasse ja maaelu arendamise poliitikasse. Kuid isegi siis, kui kehtivaid sätteid kohaldatakse täies ulatuses, on mullakaitse killustatud ja mittetäielik olemasolevate sätete eesmärkide ja reguleerimisulatus erinevuste tõttu ning seepärast, et nende eesmärk on enamasti kaitsta teisi keskkonna osi ja nendes ei käsitleta kõiki muldasid ega kõiki kindlakstehtud ohtusid muldadele. Seetõttu mulla degradeerumine jätkub.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega**

Kavandatud õigusakt, mille eesmärk on kaitsta mulda ja mulla võimet täita oma keskkonnavaluseid, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi funktsioone, vastab täielikult EÜ asutamislepingu artikli 174 eesmärkidele. Ettepanekus võetakse arvesse ühenduse eri piirkondade olukorra mitmekesisust. Ettepaneku aluseks on ettevaatuspõhimõtte ja põhimõtted, et rakendada tuleb ennetusmeetmeid, et eelkõige tuleb kõrvaldada keskkonnakahjustuse allikas ja et maksma peab saastaja. Ettepaneku aluseks on meetme võtmise ja võtmata jätmise võimalike eeliste ja kulude analüüs, samuti lähtutakse ühenduse kui terviku majanduslikust ja sotsiaalsest arengust ning ühenduse piirkondade tasakaalustatud arengust.

2) KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

2002. aasta teatisele reageerisid teised Euroopa Liidu institutsioonid soosivalt, tunnistades, et mullal on ühenduse pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamisel oluline osa.

Alates 2003. aasta veebruarist korraldas komisjon avatud nõupidamise huvirühmadega ja moodustas väga laialdase foorumi, millesse kuulus rohkem kui 400 liiget, kes olid jagatud viide töögruppi, ja nõuandva kogu, kes juhtis nõupidamist. 2004. aasta juunis valmisid töögruppide väga põhjalikud aruanded muldade seisundi kohta Euroopas, muldadele avaldatava surve ja mulla degradeerumise peamiste põhjuste kohta ning soovitusel komisjonile mullapoliitika arendamiseks ühenduse tasandil.

2004. aasta novembris korraldasid nõukogu eesistujariik Madalmaad ja komisjon liikmesriikide ja nõupidamises osalevate huvirühmade konverentsi, millel täielikult toetati ideed, et on vaja raamdokumenti ühenduse tegevuse kohta.

Komisjon viis kaheksa nädala jooksul läbi avaliku Interneti-arutelu võimalike punktide kohta, mida peaks hõlmama mullakaitse teemastrateegia. Arutelu käigus saadi vastused 25 riigi 1206 kodanikult, 377 mullaekspertidelt ja 287 organisatsioonilt.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Euroopa kodanikud, samuti mullaekspertid ja organisatsioonid väljendasid enamjaolt arvamust, et mulla degradeerumise vältimine või leevendamine Euroopas on tähtis või väga tähtis ja toetasid meetmete võtmist ühenduse tasandil vastuvõetud raamistiku ning riiklikul või kohalikul tasandil vastuvõetud konkreetsete meetmete vormis.

Mõjuanalüüsis on esitatud põhjalik ülevaade kõikide küsimuste puhul läbiviidud

statistilisest analüüsist ja sealt on näha ka vastajate jagunemine rahvuse järgi ning see, kuidas tagasisidet on arvesse võetud.

Arvesse on võetud ka enamikku töögruppide soovitustest ja Interneti-arutelul tõstatatud mureküsimumest. Korduvalt tehtud ettepanek kehtestada linna- ja turismiarengule kohustuslikud piirangud jäeti heaks kiitmata, sest maakasutuse kitsendamisel on ühenduse pädevus piiratud.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Asjaomaste eriteadmiste valdkonnad

Mullateadus, agronoomia, metsandus, hüdroloogia, bioloogia, ökoloogia, majandus, sotsiaalteadused, politoloogia.

Kasutatud meetodid

Ettepanek põhineb parimatel kaasaja teaduslikel ja tehnilistel teadmistel. Kõnealused eriteadmised on kogutud huvirühmadega peetud laialdase arutelu ja kahe tellitud sõltumatu uuringuga, mille eesmärk oli hinnata mulla degradeerumise ning ka kavandatud meetmete sotsiaalmajanduslikke ja keskkonnamõjusid. Töögruppide koostatud ja komisjoni avaldatud aruanded, käesolev ettepanek ja mõjuanalüüs peegeldavad täielikult kõnealuse eriteadmiste kogumise tulemusi.

Peamised organisatsioonid/eksperdid, kellega peeti nõu

Nõu peeti riiklike, piirkondlike ja kohalike valitsusasutuste, tööstusühenduste, tootmisharu-, keskkonna- ja tarbijaorganisatsioonide, teadus- ja uurimisasutuste, Euroopa Keskkonnaagentuuri, Teadusuuringute Ühiskeskuse ja komisjoni muude talitustega, liitude, põllumajandustootjate ühenduste, maaomanike organisatsioonide ja teiste mulla teemast huvitatud üleeuroopaliste ühendustega.

Saadud ja kasutatud nõuannete kokkuvõte

Tuvastati tõsiste, pöördumatute tagajärgedega ohtude olemasolu. Selliste ohtude olemasolu suhtes ollakse üksmeelel.

Üksmeelselt arvati, et mullale tuleb tagada sama kaitsetase, mis on teistel keskkonna osadel, nagu õhk või vesi, sest mulla funktsioonid on inimeste ja ökosüsteemi säilimise jaoks üliolulised. Pidevalt rõhutati, et muldade suure mitmekesisuse tõttu Euroopas ei saa ühenduse mullapoliitika aluseks võtta üht lahendust, mis sobiks kõigile. Enamik pooldas paindlikku süsteemi, mis võimaldab arvesse võtta mulla ja maakasutuse kohalikku eripära. Seega oli laialdane konsensus, et Euroopa tasandil tuleb vastu võtta raamistik, milles määratakse kindlaks ühised eesmärgid ja põhimõtted, ning et liikmesriigid võtavad sobival haldus- või piirkondlikul tasandil vastu üksikasjalikumad meetmed.

Ekspertarvamuste avalikustamiseks kasutatud vahendid

Töögruppide aruanded avaldas Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus ja need on tasuta kättesaadavad ka Internetis (<http://ec.europa.eu/comm/environment/>)

soil/index.htm). Samal veebilehel on esitatud ekspertide ja organisatsioonide vastused avalikule küsimustikule.

- **Mõju hindamine**

Käsitleti järgmisi võimalusi, alates vähem normeerivast ja lõpetades rohkem normeerivaga:

- (1) liikmesriike innustatakse tegutsema ühenduse üldise mittesiduva mullastrateegia raames;
- (2) paindlik õigusakt, mis kujuneks mulla raamdirektiiviks ja oleks laialdase reguleerimisalaga, ent ei oleks sisult liiga normeeriv;
- (3) ettepanekud mulda ohustavaid eri tegureid käsitlevate õigusaktide kohta, milles määratakse ühenduse tasandil kindlaks kõik eesmärgid ja vahendid.

Komisjon viis läbi mõjuanalüüsi, mis on kättesaadav aadressil <http://ec.europa.eu/comm/environment/soil/index.htm>. Mõjuanalüüsis on üksikasjalikult esitatud järeldused käesoleva ettepaneku sotsiaalmajanduslike ja keskkonnamõjude kohta.

3) ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Kavandatav direktiiv sisaldab järgmist:

- mullakaitse ühise raamistiku loomine järgmiste põhimõtete alusel: mulla funktsioonide säilitamine, mulla degradeerumise vältimine, selle mõju leevendamine, degradeerunud muldade taastamine ja mullakaitse seostamine teiste valdkondade poliitikaga;
- nõue määrata kindlaks, kirjeldada ja hinnata mõnede valdkondade poliitika mõju mulla degradeerumisele, et kaitsta mulla funktsioone;
- nõue, et maakasutajad rakendaksid ettevaatusabinõusid, kui nende mullakasutus võib hakata oluliselt kahjustama mulla funktsioone;
- põhimõte, et pinnase katmisel on vaja tagada maa mõistlikum kasutamine, vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 174, ja säilitada nii palju mulla funktsioone kui võimalik;
- erosiooni-, orgaanilise ainese kao, sooldumis-, tihenemis- ja maalihkeohuga alade kindlaksmääramine ja riiklike meetmeprogrammide koostamine. Tuleb kindlaks teha kõnealuste ohtude mõjuala. Ühtse ja võrreldava lähenemisviisi tagamiseks on ohud vaja määratleda ühtsete kriteeriumide alusel. Nendeks kriteeriumideks on näitajad, mida tuntakse eri ohtude peamiste tekitajatena. Tuleb püstitada eesmärgid ohtude vähendamiseks ja võtta vastu meetmeprogrammid nende eesmärkide saavutamiseks. Programmide aluseks võivad olla normid ja meetmed, mis on kindlaks määratud ja mida juba kohaldatakse riigi ja ühenduse tasandil;

- meetmed, mille eesmärk on piirata ohtlike ainete sattumist mulda ja vältida nende kogunemist mullas, mis takistab mulla funktsioonide täitmist ja ohustab inimeste tervist ja keskkonda;
- saastatud alade loetelu koostamine, nn vaeslaps-alade tervendamise rahastamismehhanismi loomine, mulla seisundi kohta aruande koostamine ja kindlakstehtud saastatud alade riikliku tervendamisstrateegia väljatöötamine. Välja on töötatud saastatud ala mõiste ja mulda saastada võivate tegevuste loetelu. Need on aluseks võimalike saastatud alade kindlakstegemisel, mis on esmane samm tegelikult saastatud alade loetelu koostamisel. Seda täiendab müüja või võimaliku ostja kohustus esitada aruanne mulla seisundi kohta kõikide tehingute puhul, mis tehakse aladega, kus on toimunud või toimub saastada võiv tegevus. Ühenduse õigusaktides on juba olemas sarnane säte ehitiste energiatõhususe kohta (vt direktiiv 2002/91/EÜ, artikkel 7).

- **Õiguslik alus**

Käesoleva direktiivi sätted on seotud keskkonnakaitsega ja seetõttu on õiguslikuks aluseks valitud EÜ asutamislepingu artikli 175 lõige 1.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse siis, kui ettepanek ei kuulu ühenduse ainupädevusse.

Liikmesriikidel ei ole võimalik ettepaneku eesmärgi piisaval määral saavutada järgmistel põhjustel:

Mulla degradeerumine ühes liikmesriigis või piirkonnas võib kaasa tuua piiriüleseid tagajärgi. Ulatuslik mulla erosioon ühes riigis viib selleni, et veega edasikantavad setted ummistavad tamme ja kahjustavad infrastruktuuri allajõge asuvates riikides. Saastatud ala ühes riigis võib reostada voolavaid põhjaveekogumeid ka teisel pool naaberriigi piiri. Mulla orgaanilise ainese kadu ühes liikmesriigis võib muuta ühenduse jaoks võimatuks Kyoto protokollis eesmärkide saavutamise. See tähendab, et keskkonna kvaliteedi taastamise kulud peab kandma hoopis liikmesriik, kus ei toimunud mulla degradeerumist.

Suurte erinevustega riikide mullakaitsearežiimides, eriti mulla saastamise osas, võidakse ettevõtjatele mõnikord panna väga erinevaid kohustusi, millega luuakse ettevõtjate püsikulude suhtes tasakaalustamata olukord ja moonutatakse konkurentsi siseturul.

Kui toidu- ja söödataimed seovad mullas asuvaid saasteaineid, võib see mõjutada siseturul vabalt kaubeldavate toodete kvaliteeti ja sellega ohustada inimeste ja loomade tervist. Meetmete võtmine saasteallika suhtes ühenduse tasandil täiendab toidu ohutuse tagamist riigi tasandi kvaliteedikontrolliga.

Mulla degradeerumine võib kahjustada Euroopa elanike tervist mitmeti, ka otsese või kaudse kokkupuute kaudu mulda saastavate ainetega. Maalihked võivad põhjustada inimohvreidki.

Ühenduse tegevus aitab eesmärgi paremini saavutada järgmistel põhjustel:

Mulla degradeerumine mõjutab teisi keskkonna osi, mille kaitsmiseks on ühenduse õigusaktid juba olemas (nt vesi, loodus, bioloogiline mitmekesisus, kliimamuutus). Ühenduse mullakaitsemeetmed täidavad lüngad ja tagavad järjekindla ja tõhusa keskkonna kvaliteedi kaitse kõigis keskkonna osades. Mullakaitse aitab tagada toidu ohutust ja pikaajalist põllumajanduse tootlikkust, mis omakorda tugevdab ühenduse poolt rahastatavat ühist põllumajanduspoliitikat. Kui mulla säästliku kasutamise määratlemiseks on ühtsed põhimõtted, saab riigi ja ühenduse tasandil selgemini määratleda teadusuuringuid ning kasutada tõhusamalt uurimis- ja arendustegevuse rahalisi vahendeid tabelünkade täitmiseks.

Kõrgeid eesmärgi taotleva ja sidusa raamistiku loomisega, mille kaudu jõutakse paremate teadmiseni mulla ja selle majandamise kohta, võib ühendus olla juhtivaks jõuks rahvusvahelisel areenil, kus teised riigid hädasti vajavad oskusteavet ja tehnilist abi.

Ühenduse toetuse puudumisel on seni vaid üheksa liikmesriiki töötanud välja spetsiaalsed mullakaitse õigusaktid, ülejäänud toetuvad üksikutele mullakaitse sätetele muid poliitikasuundi käsitlevates õigusaktides. Enamikus riikide kehtivates sätetes käsitletakse mulla saastumist ja kuigi teisi ohte küll teadvustatakse, ei keskenduta mulla paljude funktsioonide säilitamisele. Asjaolu, mis kõige paremini tõendab ühenduse tegevuse vajalikkust kõnealuse eesmärgi saavutamiseks, on säästliku mullakasutuse alaste saavutuste tohutud erinevused liikmesriigiti.

Ettepaneku eesmärk on saavutada kõikide liikmesriikide jaoks ühised põhimõtted, eesmärgid ja meetmed, et kindlustada kõigile võrdsed võimalused ja tagada, et liikmesriikide tegevus mullakaitse alal ei oleks pisteline, vaid et nad tegeleksid kõikide teguritega, mis ohustavad nende muldasid.

Seetõttu on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega järgmistel põhjustel:

Kavandatud õigusakt on direktiiv, mis loob raamistiku mulla kaitseks ja funktsioonide säilitamiseks. Proportsionaalsuse tagamiseks on liikmesriikidele jäetud tegutsemisvabadus, et kõige kohasema piirkondliku või haldustasandi jaoks saaks määrata kindlaks kõige kohasemad erimeetmed. See on ülioluline, et tagada mullaliigi, maakasutuse, ilmastiku ja sotsiaalmajanduslike aspektidega seotud piirkondlike ja kohalike erisuste vajalik arvessevõtmine.

Sekkumise tasandi määrab kindlaks liikmesriik, kuna see võimaldab tõhusamalt kasutada iga riigi haldussuutlikkust. Tekivad mõned täiendavad rahalised halduskohustused, eriti liikmesriikidel, kes ei ole riigi või piirkondlikul tasandil seni muldade kaitsega tegelenud. Sellest hoolimata kaaluvad mõjuanalüüsis kirjeldatud meetmete keskkonna-, majandus- ja sotsiaalsed eelised üles tehtavad kulutused.

- **Õigusakti valik**

Kavandatud õigusakt: raamdirektiiv.

Muud õigusaktid ei oleks asjakohased järgmisel põhjusel:

Rangemaid ettekirjutusi tegev õigusakt, näiteks määrus, ei võimalda arvesse võtta mullaliigi erinevusi ega ole piisavalt paindlik kohalike olude vajalikuks arvestamiseks. Teisest küljest ei taga mittesiduv vahend ühise loodusvara säästlikku kasutamist kogu Euroopas ega hoia ära konkurentsi moonutamist, mida põhjustaksid suured erinevused riikide võetavates meetmetes.

4) MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

5) TÄIENDAV TEAVE

- **Läbivaatamis-/muutmis-/aegumisklausel**

Ettepanek sisaldab läbivaatamisklauslit.

- **Vastavustabel**

Liikmesriigid peavad komisjonile edastama direktiivi siseriiklikku õigusse ülevõtvate sätete tekstid ning nende sätete ja käesoleva direktiivi vastavustabeli.

- **Euroopa Majanduspiirkond**

Kavandatud õigusakt käsitleb EMPga seotud küsimust, mistõttu seda tuleks laiendada EMPlle.

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,
millega luuakse mullakaitse raamistik ja muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ
(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,¹

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,³

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras,⁴

ning arvestades järgmist:

- (1) Muld on olemuselt taastumatu loodusvara, kuna selle degradeerumine võib toimuda kiiresti, samas kui moodustumis- ja regenereerimisprotsessid on äärmiselt aeglased. Muld on väga dünaamiline süsteem, millel on palju funktsioone ja mille talitlus on inimtegevuse ja ökosüsteemide püsijäämise seisukohalt ülioluline. Kõnealused funktsioonid on biomassi tootmine, toitainete ja vee talletamine, filtrimine ja muundamine ning suure bioloogilise mitmekesisuse kogumi säilitamine; muld on aluseks enamikule inimtegevustest, on tooraineallikas, süsiniku varude säilitaja ning geoloogilise ja arheoloogilise pärandi säilitaja.
- (2) Mulla degradeerumine ja melioratsioon mõjutavad oluliselt teisi ühenduse huvi valdkondi nagu pinnavee ja põhjavee kaitse, inimeste tervis, kliimamuutus, looduse ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse ning toiduohutus.
- (3) Muld on kõigile vajalik loodusvara, mis on kasvava keskkonnasurve all ning mida peab eraldi kaitsma degradeerumise eest. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsus nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnaalane tegevusprogramm,⁵ sisaldab eesmärki kaitsta loodusvarasid ja edendada mulla säästvat kasutamist.

¹ [...]

² [...]

³ [...]

⁴ [...]

⁵ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

- (4) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile ja nõukogule mullakaitse teemastrateegia kohta⁶ on määratletud kaheksa peamist degradeerumisprotsessi, mis ohustavad Euroopa Liidu muldasid. Need on erosioon, orgaanilise ainese kadu, saastumine, sooldumine, tihenemine, mulla bioloogilise mitmekesisuse kadu, pinnase katmine, maalihked ja üleujutused. Teaduse andmed mulla bioloogilise mitmekesisuse ja selle omaduste kohta on veel liiga piiratud selleks, et lisada käesolevasse direktiivi erisätteid bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise kohta. Üleujutuste vältimist ja nende mõju leevendamist käsitletakse ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv üleujutusohu hindamise ja ohjeldamise kohta.⁷
- (5) Mullad on ühenduses väga erinevad ning nende struktuuris, füüsilises, keemilises ja bioloogilises olekus on suuri erinevusi nii üksiku profiili piires kui ka eri mullaliikide vahel. Kõnealuseid ühendusesiseseid erinevaid tingimusi ja vajadusi on vaja arvesse võtta, kuna nende tõttu on ohualade kindlakstegemiseks, sihtide määratlemiseks ja mullakaitse meetmete täideviimiseks vaja eri lahendusi.
- (6) Ühenduse õigusaktid, näiteks jäätmete, kemikaalide, tööstussaaste vältimise ja kontrolli, kliimamuutuse, vee, põllumajanduse ja maaelu arengu valdkondades, sisaldavad mõningaid mullakaitse sätteid, ent need ei ole ette nähtud kaitsma kõiki muldi kõikide degradatsiooniprotsesside eest ega ole selleks ka piisavad. Järelikult on vaja sidusat ja tõhusat õigusraamistikku, millega kehtestatakse ühised põhimõtted ja eesmärgid mulla kaitsmiseks ja säästlikuks kasutamiseks ühenduses.
- (7) Mulda peab kasutama säästlikult, et kaitsta selle võimet täita teatud ökoloogilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid ülesandeid, säilitades samal ajal mulla funktsioonid, et muld saaks rahuldada ka tulevaste põlvkondade vajadusi.
- (8) Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada ühise raamistiku ja meetmete väljatöötamise abil mullakaitse, mille aluseks on mulla funktsioonide säilitamine, mulla degradeerumise vältimine ja selle mõju leevendamine, degradeerunud muldade taastamine ja mullakaitse lõimimine teiste valdkondade poliitikasse.
- (9) Ühist raamistikku on vaja, et selgesti kavandada meetmeid, mida liikmesriigid võtavad mullakaitse ja selle säästliku kasutamise parandamiseks, piiriüleste mulda degradeerivate mõjude ohjeldamiseks, vee- ja maismaaökosüsteemide kaitsmiseks ja ettevõtjate vahelise konkurentsi moonutuste vältimiseks.
- (10) Kuna kavandatavate meetmete eesmärki, nimelt ühise mullakaitse raamistiku loomist, ei suuda liikmesriigid eraldi saavutada, siis – arvestades probleemi ulatust ja tulenevaid järelmõjusid muude ühenduse õigusaktide suhtes, mis käsitlevad looduskaitset, veekaitset, toiduohutust, kliimamuutust ja põllumajandust ning ühishuvi valdkondi, nagu inimeste tervise kaitse – on parem tegutseda ühenduse tasandil, seepärast võib ühendus võtta meetmeid, arvestades asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõtet. Nimetatud artikliga sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁶ KOM(2002) 179.

⁷ KOM(2006) 15.

- (11) Kuna poliitika mõnes valdkonnas võib mulla degradeerumist kas süvendada või leevendada, on mullakaitse aspektid vaja paremini lõimida kõnealuste valdkondade poliitikasse. Käesolevas direktiivis tuleb sätestada, et liikmesriik uurib ja hindab, kuidas kõnealune poliitika mõjutab mulla degradeerumise vältimist ja mulla funktsioonide kaitsmist.
- (12) Vastupidiselt õhule ja veele on muld ühenduses peamiselt eraomandis. Sellest hoolimata on muld kõigile vajalik loodusvara, mida tuleb kaitsta tulevaste põlvkondade jaoks. Üldsuse huvi arvestades tuleb maakasutajatelt seepärast nõuda, et nad rakendaksid ettevaatusabinõusid, kui nende mullakasutus hakkab oluliselt kahjustama mulla funktsioone.
- (13) Linnade vohamise ja mitme majandussektori suureneva maavajaduse tõttu hoogustub ühenduses pinnase katmine ning seetõttu on mulda vaja kasutada säästlikumalt. Pinnase katmise piiramiseks on vaja sisse viia kohased meetmed, näiteks endiste tööstusalade taastamine, et vähendada rohealade kadumist. Pinnase katmise puhul peab liikmesriik ette nägema sellise ehitus- ja drenaažitehnika, mis võimaldab säilitada võimalikult paljud mulla funktsioonid.
- (14) Sihipärane ja tõhus mullakaitsepoliitika peab põhinema teadmisel, kus toimub mulla degradatsioon. On teada, et mõned degradatsiooniprotsessid, nagu erosioon, orgaanilise ainese kadu, tihenemine, sooldumine ja maalihked, toimuvad vaid teatud aladel, mida sellised protsessid kõige enam ohustavad. Seepärast on vaja kõnealused ohualad kindlaks teha.
- (15) Ühtse ja võrreldava lähenemisviisi tagamiseks eri liikmesriikides peab erosiooni-, orgaanilise ainese kao, tihenemis-, sooldumis- ja maalihkeohuga alade kindlakstegemine põhinema ühtsetel meetoditel, mis arvestavad eri degradatsiooniprotsesse põhjustavaid tuntud tegureid.
- (16) Kindlakstehtud ohualadel tuleb võtta meetmeid, et vältida mulla edasist degradeerumist, vähendades selle ohtu ja taastades degradeerunud muldasid, et säilitada nende funktsioone.
- (17) Liikmesriigid vastutavad meetmete rakendamise eest kõige sobivamal tasandil, püstitades ohtude vähendamise eesmärgid ja töötades välja meetmeprogrammid nende eesmärkide saavutamiseks.
- (18) Kõnealustes meetmeprogrammides peab arvestama kavandatud meetmete sotsiaalset ja majanduslikku mõju, neid programme on vaja perioodiliselt läbi vaadata ja need võivad tugineda kohustustele, plaanidele ja programmidele, mis on juba kehtestatud ühenduse õigusaktide või rahvusvaheliste lepingutega.
- (19) Käesolev direktiiv peaks kaasa aitama samaaegsete degradatsiooniprotsesside tulemusel kulgeva kõrbestumise ja mulla bioloogilise mitmekesisuse kadumise peatamisele ning tugevdama koostööd ÜRO kõrbestumise vastu võitlemise konventsiooni ja bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni, millega ühendus on ühinenud, elluviimisel ning see muudab kõnealuste rahvusvaheliste keskkonnakokkulepete täitmise tõhusamaks.

- (20) Kooskõlas EÜ asutamislepingu artiklis 174 sätestatud ennetuspõhimõttega peaks käesolev direktiiv aitama vältida ja vähendada ohtlike ainete sattumist mulda, hoida ära mulla saastumist ja säilitada mulla funktsioone.
- (21) Varasem industrialiseerimine ja halb või väär juhtimine on jätnud ühendusele päranduseks sadu tuhandeid saastatud alasid, seepärast on vaja ühist strateegiat mulla pikaajalise saastamise tagajärgede kõrvaldamiseks, et vältida või leevendada kahjulikku toimet inimeste tervisele ja keskkonnale.
- (22) Mullasaastest inimeste tervisele ja keskkonnale tuleneva ohu vältimiseks ja piiramiseks peavad liikmesriigid tegema kindlaks, millised alad on nende arvates olulise ohu alad. Arvestades tõenäoliselt saastatud alade suurt arvu, on nende kindlakstegemiseks vaja süstemaatilist järk-järgulist lähenemist. Saastatud alade kindlakstegemise jälgimiseks on vaja koostada ajakava.
- (23) Saastatud alade kindlakstegemise hõlbustamiseks ja ühtse lähenemisviisi tagamiseks tuleb koostada ühtne loetelu tegevustest, mis suure tõenäosusega võivad mulda saastada. Mulda saastada võivate tegevuste kõnealust ühtset loetelu võib täiendada muude riigi tasandil koostatud põhjalikumate loeteludega.
- (24) Saastatud alade kindlakstegemine peab kajastuma riigi saastatud alade loetelus, mida ajakohastatakse korrapäraselt ja mis tehakse üldsusele kättesaadavaks. Arvesse tuleb võtta iga liikmesriigi varasemaid ja käimasolevaid jõupingutusi saastatud alade kindlakstegemiseks.
- (25) Saastatud alade kiire kindlakstegemise hõlbustamiseks peab sellise ala omanik või võimalik ostja, kus ametlike dokumentide, nagu riiklike registrite või katastrite alusel on toimunud või toimub mulda saastav tegevus, esitama pädevale asutusele ja, enne tehingu lõpuleviimist, tehingu teisele osalisele mulla seisundi kohta kogu asjakohase teabe. Kõnealuse teabe esitamine ajal, kui kavandatakse tehingut maaga, aitab kiirendada saastatud alade loetelu koostamist. See teavitab ka võimalikku ostjat mulla seisundist ja võimaldab tal valida teadlikult.
- (26) Arvestades põhimõtet, et saastaja maksab, peaks liikmesriik tagama, et võetaks meetmed tema territooriumil asuvate saastatud alade tervendamiseks.
- (27) Tuleb vastu võtta riiklik tervendamisstrateegia, milles püstitakse tervendamise eesmärgid ja koostatakse järjekord, mille alusel hakatakse alasid tähtsuse järjekorras tervendama.
- (28) Kui saastajat ei leita, kui teda ei saa saastamise eest riigi või ühenduse õigusaktide alusel vastutusele võtta või teda ei saa sundida tervendamiskulusid kandma, langeb sellelt saastatud alalt, mida kujundlikult nimetatakse vaeslaps-alaks, inimeste tervisele ja keskkonnale lähtuva ohu vähendamise kohustus liikmesriigile. Seepärast peaksid liikmesriigid seadma sisse erilised rahastamismehhanismid, et tagada piisav rahastusallikas kõnealuste alade tervendamiseks.
- (29) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivis nr 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja kõrvaldamise kohta⁸ on

⁸ ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.

sätetatud, et pädev asutus võib nn vaeslaps-aladel rakendada tervendamismeetmeid vaid äärmisel juhul. Seetõttu on kõnealust direktiivi vaja muuta, et viia see vastavusse käesolevas direktiivis kehtestatud tervendamiskohustustega.

- (30) Üldsus teab vähe mullakaitse tähtsusest ja seepärast tuleb võtta meetmeid, et parandada teavitamist, teabevahetust ja parimate tavade alase teabe levitamist.
- (31) Käesoleva direktiivi edu sõltub ühenduse, liikmesriigi ja kohaliku tasandi tihedast koostööst ja ühisest tegutsemisest ning ka üldsuse teavitamisest, konsulteerimisest ja kaasamisest vastavalt kohustustele, mis ühendus võttis, liitudes ÜRO Euroopa Majandusorganisatsiooni keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooniga (Århusi konventsioon). Järelikult on ohualade meetmeprogrammide ja riiklike tervendamisstrateegiate ettevalmistamise, muutmise ja läbivaatamise seisukohalt kohane ette näha Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiivi 2003/35/EÜ (milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse ning muudetakse nõukogu direktiive 85/337/EMÜ ja 96/61/EÜ seoses üldsuse kaasamisega ning õiguskaitse kättesaadavusega)⁹ kohaldamist.
- (32) On teada, et praegu kasutatakse liikmesriikides saastatud alade kindlakstegemiseks erinevaid ohu hindamise meetodeid. Neutraalseid konkurentsitingimusi ja kooskõlalist mullakaitseeržiimi tagava ühise lähenemisviisi väljatöötamiseks on vaja põhjalikku teabevahetust, et teha kindlaks, kas teatud ohtude hindamise kriteeriumide ühtlustamine on kohane, ning arendada ja parandada ökotoksikoloogiliste ohtude hindamise meetodeid.
- (33) Direktiiviga tuleb ette näha sätted ohualade kindlakstegemise meetodite võimalikult kiireks kohandamiseks liikmesriikides, sealhulgas kõnealuste meetodite ühiste osade regulaarseks läbivaatamiseks.
- (34) Direktiiviga on vaja kehtestada andmesidevormid ja andmete kvaliteedi kriteeriumid ning need peavad vastama ühenduse ruumiandmete infrastruktuurile.
- (35) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eriti püütakse direktiiviga toetada kõrgetasemelise keskkonnakaitse lõimimist ühenduse poliitikasse kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 37 sätestatud säästva arengu põhimõttega.
- (36) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused,¹⁰

⁹ ELT L 156, 25.6.2003, lk 17.

¹⁰ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

I peatükk **Üldsätted**

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik, et kaitsta mulda ja säilitada mulla võimet täita järgmisi keskkonnavalendeid, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi funktsioone:
 - a) biomassi tootmine, sealhulgas põllumajanduses ja metsanduses,
 - b) toitainete, muude ainete ja vee talletamine, filtreerimine ja muundamine,
 - c) suure bioloogilise mitmekesisuse kogumi (elupaigad, liigid ja geenid) säilitamine,
 - d) inimeste ja inimtegevuse füüsiline ja kultuurikeskkond,
 - e) tooraineallikas,
 - f) süsinikuvaru säilitamine,
 - g) geoloogilise ja arheoloogilise pärandi säilitamine.

Seepärast kehtestatakse direktiiviga meetmed, et vältida nii loomulikke kui inimtekkelisi mulla degradeerumisprotsesse, mis kahjustavad mulla võimet täita kõnealuseid funktsioone. Nimetatud meetmed hõlmavad kõnealuste protsesside mõju leevendamist ning degradeerunud muldade taastamist ja tervendamist tasemeni, mis vastab vähemalt tänasele ja heakskiidetud tulevasele kasutamiseviisile.

2. Käesolevas direktiivis käsitletakse mulda, mis moodustab maakoore pindmise kihi ja asub aluspõhjakihi ja maapinna vahel, välja arvatud põhjavesi, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ¹¹ artikli 2 lõikes 2.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) pinnase katmine – mulla jäädav katmine läbitungimatu materjaliga,

¹¹ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.

- (2) ohtlikud ained – ained või valmistised nõukogu direktiivi 67/548/EÜ¹² ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/45/EÜ¹³ tähenduses.

Artikkel 3 *Integratsioon*

Kui mõne valdkonna, eriti piirkonna või linna ruumilise planeerimise, transpordi, energeetika, põllumajanduse, maaelu arendamise, metsanduse, toorainete kaevandamise, kaubanduse ja tööstuse, tootepoliitika, turismi, kliimamuutuse, keskkonna, looduse ja maastiku valdkonna jaoks väljatöötatav poliitika võib hoogustada või pidurdada mulla degradeerumist, uurib, kirjeldab ja hindab liikmesriik selle mõju mulla degradeerumisele.

Liikmesriik avalikustab kõnealused tulemused.

Artikkel 4 *Ettevaatusabinõud*

Liikmesriik tagab, et iga maakasutaja, kelle tegevuse puhul võib põhjendatult eeldada, et see võib oluliselt takistada artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide täitmist, on kohustatud kasutama ettevaatusabinõusid kahjuliku mõju vältimiseks või viimiseks miinimumini.

Artikkel 5 *Pinnase katmine*

Artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide säilitamiseks rakendab liikmesriik kohaseid meetmeid, et piirata pinnase katmist või, kus katmine on möödapääsmatu, leevendada selle mõju, kasutades eelkõige ehitustehnikat ja –tooteid, millega saab säilitada võimalikult paljud kõnealustest funktsioonidest.

II peatükk **Ohtude vältimine ja leevendamine ning mulla tervendamine**

ESIMENE JAGU **OHUALADE KINDLAKSTEGEMINE**

Artikkel 6 *Erosiooni-, orgaanilise ainese kao, tihenemis-, sooldumis- ja maalihke ohuga alade kindlakstegemine*

1. Viie aasta jooksul, alates [ülevõtmise kuupäev], teeb liikmesriik sobival tasandil kindlaks oma territooriumi alad (edaspidi „ohualad“), mille puhul on veenvaid

¹² EÜT L 196, 16.8.1967, lk 1.

¹³ EÜT L 200, 30.7.1999, lk 1.

tõendeid või põhjendatud alust kahtluseks, et seal on toimunud või võib lähitulevikus toimuda üks või mitu järgmistest mulla degradatsiooniprotsessidest:

- a) vee- või tuuleerosioon,
- b) orgaanilise ainese kadu mulla orgaanilise osa, välja arvatud taimede ja loomade kõdunemata jäägid, nende osalise lagunemise saadused ja mulla biomass, pideva vähenemise tõttu,
- c) tihenemine lasuvustiheduse suurenemise ja mulla poorsuse vähenemise tõttu,
- e) sooldumine lahustuvate soolade kogunemise tõttu,
- f) maalihked mulla- ja kivide mõõduka või suure kiirusega allamäge liikumise tõttu.

Ohualade kindlakstegemisel arvestab liikmesriik iga vaadeldava degradatsiooniprotsessi puhul vähemalt I lisas loetletud kriteeriume ning võtab arvesse, kuivõrd võib mulla kvaliteedi halvenemine hoogustada kasvuhoonegaaside keskkonda heitmist ja kõrbestumist.

2. Vastavalt lõikele 1 kindlakstehtud ohualad avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt iga kümne aasta järel.

Artikkel 7 *Meetodid*

Liikmesriik võib ohualade kindlakstegemisel kasutada empiirilisi tõendeid või modelleerimist. Modelleerimise puhul tuleb kontrollida mudelite vastavust reaalsusele, võrreldes tulemusi empiiriliste andmetega, mida ei kasutatud mudeli väljatöötamisel.

TEINE JAGU **EESMÄRKIDE PÜSTITAMINE JA MEETMEPROGRAMMIDE VÄLJATÖÖTAMINE**

Artikkel 8

Erosiooni, orgaanilise ainese kao, tihenemise, sooldumise ja maalihete tõkestamise meetmete programmid

1. Artikli 6 kohaselt kindlakstehtud ohualade jaoks koostab liikmesriik sobival tasandil artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide säilitamise meetmeprogrammi, milles esitab ohu vähendamise eesmärgid, kohased meetmed nende saavutamiseks, kõnealuste meetmete kohaldamise ajakava ning hinnangu, millised era- või riiklikud vahendid on vaja eraldada nende meetmete rahastamiseks.
2. Meetmeprogrammi koostamisel ja läbivaatamisel lõike 1 kohaselt pöörab liikmesriik tõsist tähelepanu kavandatud meetmete sotsiaalsele ja majanduslikule mõjule.

Liikmesriik tagab, et meetmed oleksid kulutasuvad ja tehniliselt teostatavad, ning viib enne meetmeprogrammi rakendamist läbi selle mõju analüüsid, sealhulgas tasuvusanalüüsi.

Liikmesriik näitab oma meetmeprogrammis, kuidas meetmeid tuleb rakendada ja kuidas need aitavad kaasa püstitatud keskkonnanäesmärkide saavutamisele.

3. Kui ala ohustab korraga mitu mulla degradeerumisprotsessi, võib liikmesriik vastu võtta ühtse programmi, milles seab kõigi kindlakstehtud ohtude jaoks kohased ohu vähendamise eesmärgid koos sobivate meetmetega nende saavutamiseks.
4. Meetmeprogramm koostatakse seitsme aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], ja see on rakendatud hiljemalt kaheksa aastat pärast kõnealust kuupäeva.

Meetmeprogramm avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.

III peatükk

Pinnasesaaste

ESIMENE JAGU

VÄLTIMINE JA ÜLEVAATE KOOSTAMINE

Artikkel 9

Mulla saastamise vältimine

Artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide säilitamiseks võtab liikmesriik kohased ja proportsionaalsed meetmed, et piirata tahtlikku või tahtmatut ohtlike ainete viimist mulla pinnale või mulda, välja arvatud juhul, kus see toimub õhust settimise või erandliku, vältimatu või mõjutamatu loodusnähtuse tõttu, et vältida nende kogunemist mulda, mis kahjustaks mulla funktsioone või oleks oluliseks ohuks inimeste tervisele või keskkonnale.

Artikkel 10

Saastatud alade loetelu koostamine

1. Liikmesriik teeb artiklis 11 sätestatud korras oma territooriumil kindlaks alad, edaspidi „saastatud alad“, mille kohta on tõendatud, et inimtekkelisi ohtlikke aineid esineb seal sellisel määral, et kõnealune ala on liikmesriigi arvates ohtlik inimeste tervisele ja keskkonnale.

Kõnealuse ohu hindamisel võetakse arvesse maa praegust ja heakskiidetud tulevast kasutusviisi.

2. Liikmesriik koostab oma saastatud alade loetelu, edaspidi „loetelu“. Loetelu avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.

Artikkel 11 *Kindlakstegemise kord*

1. Iga liikmesriik määrab pädeva asutuse, kes vastutab saastatud alade kindlakstegemise eest.
2. Viie aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], teeb pädev asutus kindlaks vähemalt need alad, kus toimuvad või on minevikus toimunud mulda saastada võivad tegevused, millele osutatakse II lisa.

Seejuures käsitletakse II lisa punktis 2 osutatud tegevusi sõltumatult künnisväärtustest, mis on esitatud nõukogu direktiivi 96/61/EÜ¹⁴ I lisa, välja arvatud mikroettevõtete tegevus, nagu see on määratletud komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ¹⁵ lisa artikli 2 punktis 3, ja loomakasvatusega seotud tegevused.

Kindlakstegemine vaadatakse kindla aja järel uuesti läbi.

3. Pädev asutus mõõdab järgmise ajakava alusel ohtlike ainete sisaldust aladel, mis on kindlaks tehtud lõike 2 kohaselt, ja kui sisaldus on nii kõrge, et on piisav alus pidada seda ohtlikuks inimeste tervisele või keskkonnale, hinnatakse kõnealusel alal ohtu kohapeal:
 - a) [ülevõtmiskuupäev] alates viie aasta jooksul vähemalt 10%-l aladest,
 - b) [ülevõtmiskuupäev] alates 15 aasta jooksul vähemalt 60%-l aladest,
 - c) [ülevõtmiskuupäev] alates 25 aasta jooksul ülejäänud aladel.

Artikkel 12 *Aruanne mulla seisundi kohta*

1. Kui kavatsetakse müüa ala, kus toimub II lisa loetletud saastada võiv tegevus või mille kohta ametlikes dokumentides, näiteks riiklikes registrites, on märgitud, et seal on toimunud taoline tegevus, tagab liikmesriik, et kõnealuse ala omanik või võimalik ostja teeb artiklis 11 osutatud pädevale asutusele ja tehingu teisele osalisele kättesaadavaks aruande mulla seisundi kohta.
2. Aruande mulla seisundi kohta esitab liikmesriigi volitatud asutus või isik. Aruandes esitatakse vähemalt järgmised üksikasjad:
 - a) ala senine kasutuslugu ametlike dokumentide alusel,
 - b) keemiline analüüs üksnes selliste ohtlike ainete sisalduse määramiseks mullas, mis on seotud mulda saastada võinud tegevusega kõnealusel alal,
 - c) ohtlike ainete sisaldus, mille puhul on piisav alus karta ohtu inimeste tervisele või keskkonnale.

¹⁴ EÜT L 257, 10.10.1996, lk 26.

¹⁵ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

3. Liikmesriik kehtestab meetodid, millega määratakse lõike 2 punktis b osutatud sisaldusi.
4. Mulla seisundi aruandes esitatud teavet kasutab pädev asutus saastatud alade kindlakstegemiseks vastavalt artikli 10 lõikele 1.

TEINE JAGU **TERVENDAMINE**

Artikkel 13 *Tervendamine*

1. Liikmesriik tagab oma loetelus olevate saastatud alade seisundi tervendamise.
2. Tervendamine hõlmab meetmeid, mille eesmärk on mullast saasteainete eemaldamine, nende sisalduse jälgimine, piiramine või vähendamine mullas, nii et saastatud ala ei oleks selle praegust ja heakskiidetud tulevast kasutamiskiisi arvestades enam oluliselt ohtlik inimeste tervisele ja keskkonnale.
3. Liikmesriik loob sobiva mehhanismi nende saastatud alade tervendamise rahastamiseks, mille puhul põhimõtte „saastaja maksab“ rakendamiseks ei saa saastamise eest vastutavat isikut kindlaks teha, ühenduse või riiklike õigusaktide alusel vastutusele võtta või tervendamiskulusid kandma sundida.

Artikkel 14 *Riiklik tervendamisstrateegia*

1. Liikmesriik koostab loetelu alusel seitsme aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], riikliku tervendamisstrateegia, milles vähemalt sõnastatakse tervendamise eesmärgid, reastatakse tervendatavad alad nende tähtsuse järjekorras, alustades sellistest, millest lähtub oluline oht inimeste tervisele, esitatakse strateegia rakendamise ajakava ja vahendid, mis liikmesriigi eelarvepädevad asutused eraldavad iga riigi asjaomase korra kohaselt.

Kui rakendatakse saastamise piiramist või looduslikku isepuhastumist, siis jälgitakse, kuidas muutub ala ohtlikkus inimeste tervisele või keskkonnale.

2. Riiklik tervendamisstrateegia on jõustatud ja avalikustatud hiljemalt kaheksa aastat pärast [üleminekukuupäev]. Riiklik tervendamisstrateegia vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.

IV peatükk

Teavitamine, aruandlus ja infovahetus

Artikkel 15

Teavitamine ja üldsuse kaasamine

1. Liikmesriik võtab sobivad meetmed avalikkuse teavitamiseks mulla tähtsusest inimeste ja ökosüsteemi püsijäämisele ning mulla säästlikuma kasutamisega seotud teadmiste ja kogemuste edasiandmise edendamiseks.
2. Direktiivi 2003/35/EÜ artikli 2 lõiked 1, 2, 3 ja 5 kehtivad artiklis 8 osutatud ohualade meetmeprogrammide ja artiklis 14 osutatud riiklike tervendamisstrateegiate ettevalmistamise, muutmise ja läbivaatamise suhtes.

Artikkel 16

Aruandlus

1. Liikmesriik esitab komisjonile kaheksa aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], ja seejärel iga viie aasta järel järgmise teabe:
 - a) kokkuvõtte artikli 5 kohastest algatustest,
 - b) artikli 6 lõike 1 kohaselt kindlakstehtud ohualad,
 - c) meetodid, millega artikli 7 kohaselt tehti kindlaks ohud,
 - d) artikli 8 kohaselt vastuvõetud meetmeprogrammid ja hinnang, kui tõhusalt need meetmed aitasid vähendada mulla degradeerumisprotsesse või nende ohtu,
 - e) artikli 11 lõigete 2 ja 3 kohaselt läbiviidud kindlakstegemise tulemus ja artikli 10 lõike 2 kohaselt koostatud saastatud alade loetelu,
 - f) artikli 14 kohaselt vastuvõetud riiklik tervendamisstrateegia,
 - g) kokkuvõtte artikli 15 kohastest teavitamisalgatustest.
2. Lõike 1 punktis b osutatud teabele lisatakse metaandmed ja need muudetakse dokumenteeritud digitaalsete geograafiliste võrdlusandmetena kättesaadavaks vormis, mida on võimalik lugeda geograafilise informatsiooni süsteemiga (GIS).

Artikkel 17

Teabevahetus

Ühe aasta jooksul, alates [jõustumise kuupäev], moodustab komisjon foorumi, et vahetada artikli 6 kohaselt liikmesriikide ja huvirühmade vahel teavet ohualade kindlakstegemise ja kasutatavate või arendatavate meetodite kohta, millega hinnatakse saastatud alade ohtlikkust.

V peatükk

Lõppsätted

Artikkel 18

Kohaldamine ja kohandamine tehnika arenguga

1. Komisjon võib artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras kohandada I lisa tehnika ja teaduse arenguga.
2. Kui artiklis 17 osutatud teabevahetuse käigus selgub, et mullasaaste ohtude hindamise meetodeid on vaja ühtlustada, võtab komisjon artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras vastu ühised kriteeriumid mullasaaste ohtude hindamiseks.
3. Nelja aasta jooksul, alates [jõustumise kuupäev], võtab komisjon artikli 19 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetluse korras vastu sätteid andmete ja metaandmete kvaliteedi, varasemate andmete kasutamise, meetodite, juurdepääsu ja andmevahetusvormide kohta, mis on vajalikud artikli 16 sätete kohaldamiseks.

Artikkel 19

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee, edaspidi „komitee“.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse sama otsuse artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtaeg on kolm kuud.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7.
4. Komitee kehtestab oma kodukorra.

Artikkel 20

Komisjoni aruanne

1. Komisjon esitab käesoleva direktiivi rakendamise kohta esimese hindamisaruande kahe aasta jooksul pärast meetmeprogrammide ja riiklike tervendamisstrateegiate kättesaamist.

Edaspidi esitab komisjon aruandeid iga viie aasta järel.

Komisjon esitab aruanded Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Lõikes 1 ettenähtud aruannetes annab komisjon ülevaate käesoleva direktiivi rakendamisel tehtud edusammudest, toetudes artikli 16 kohaselt läbiviitud hindamistele.

Artikkel 21
Läbivaatamine

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi läbi hiljemalt [15 aastat pärast jõustumise kuupäeva] ja teeb, kui see on asjakohane, ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks.

Artikkel 22
Karistused

Liikmesriik sätestab karistused, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumise puhul, ning võtab kõik vajalikud meetmed nende sätete rakendamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriik teatab need sätted komisjonile hiljemalt artiklis 24 nimetatud kuupäevaks ning teatab viivitamatult ka kõikidest asjassepuutuvatest muudatustest.

Artikkel 23
Direktiivi 2004/35/EÜ muutmine

Direktiivi 2004/35/EÜ artikli 6 lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Pädev asutus nõuab ettevõtjalt tervendamismeetmete rakendamist. Vastavalt direktiivi xx/xx/xx artikli 13 lõikele 1, kui ettevõtja ei täida kõnealuse artikli lõikes 1 või lõike 2 punktides b, c või d esitatud nõudeid, kui ettevõtjat ei ole võimalik kindlaks teha või kui ettevõtjal ei ole käesoleva direktiivi kohaselt kohustust kulutusi kanda, võib pädev asutus rakendada kõnealused meetmed ise.”

Artikkel 24
Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt [24 kuud pärast jõustumise kuupäeva]. Nad edastavad kõnealuste õigusnormide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid võtavad need õigusnormid vastu, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide põhisätete teksti.

Artikkel 25
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 26
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

1. JAGU	
ÜHISED KRITEERIUMID EROSIOONIOHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS	
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)	
Mullalõimis (STU tasand)	
Mulla tihedus, hüdraulilised omadused (STU tasand)	
Topograafia, sealhulgas nõlva kaldenurk ja pikkus	
Pinnakate	
Maakasutus (sealhulgas maaviljelus, põllumajandustootmine ja metsandus)	
Kliima (sealhulgas sademete jaotumine ja tuulte laad)	
Hüdroloogilised tingimused	
Agroökoloogiline vöönd	

2. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID MULLA ORGAANILISE AINESE KAO OHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Mullalõimis/savisisaldus
Mulla orgaanilise süsiniku sisaldus (üldine ja huumuse kontsentratsioon)
Mulla orgaanilise süsiniku sisaldus (varu)
Kliima (sealhulgas sademete jaotumine ja tuulte laad)
Topograafia
Pinnakate
Maakasutus (sealhulgas maaviljelus, põllumajandustootmine ja metsandus)

3. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID TIHENEMISOHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Pindmise mullakihi ja mulla aluskihi lõimis (STU tasand)
Pindmise mullakihi ja mulla aluskihi lasuvustihedus (STU tasand)
Mulla orgaaniline aines (STU tasand)
Kliima
Pinnakate
Maakasutus (sealhulgas maaviljelus, põllumajandustootmine ja metsandus)
Topograafia

4. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID SOOLDUMISOHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Mullalõimis (STU tasand)
Mulla hüdraulilised omadused
Niisutatavad alad, niisutusvee keemilised omadused ja niisutustehnika tüüp
Teave põhjavee kohta
Kliima

5. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID MAALIHKEOHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Maalihete senine esinemine/sagedus
Aluspõhjakivim
Topograafia
Pinnakate
Maakasutus (sealhulgas maaviljelus, põllumajandustootmine ja metsandus)
Kliima
Maavärinaoht

II LISA

Mulda saastada võivate tegevuste loetelu

1. Käitised, kus esineb või esines ohtlikke aineid kogustes, mis on võrdsed nõukogu direktiivi 96/82/EÜ (Seveso)¹⁶ I lisa 1. ja 2. osa 2. veerus sätestatud kogustega või neist suuremad.
2. Nõukogu direktiivi 96/61/EÜ I lisas loetletud tegevused.
3. Lennujaamad.
4. Sadamad.
5. Endised sõjaväeobjektid.
6. Bensiniijaamad ja tanklad.
7. Keemiline puhastus.
8. Kaevandusrajatised, mis ei ole hõlmatud nõukogu direktiiviga 96/82/EÜ, sealhulgas rajatised kaevandustööstuse jäätmete jaoks, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/21/EÜ.¹⁷
9. Prügilad, nagu need on määratletud nõukogu direktiivis 1999/31/EÜ.¹⁸
10. Reoveepuhastusseadmed.
11. Torujuhtmed ohtlike ainete transpordiks.

¹⁶ EÜT L 10, 14.1.1997, lk 13.

¹⁷ ELT L 102, 11.4.2006, lk 15.

¹⁸ EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1.